Länsstyrelsen
Jönköpings län

Enligt sändlista

Kungörelsedelgivning

Licensjakt efter lodjur i Jönköpings län år 2027

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med följande villkor, om licensjakt efter högst 16 lodjur i Jönköpings län år 2027.

Högst fem (5) honor i reproduktiv ålder får fällas. Med honor i reproduktiv ålder avses honor som väger mer än 14 kg.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2027 till och med den 31 mars 2027 eller tills dess att Länsstyrelsen avlyser jakten. Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Tilldelning och jaktområden

Högst 16 lodjur får fällas inom Jönköpings län. Tilldelningen fördelas på tre jaktområden (se karta i bilaga 2), vilka avgränsas ytterst av länsgränsen och inom länet av gränser för älgförvaltningsområden enligt nedanstående indelning. Notera att delar av älgförvaltningsområden som tillhör Jönköpings län, men är belägna utanför länet inte omfattas av detta beslut.

Jaktområde 1: Två (2) lodjur får fällas inom jaktområde 1 som omfattas av älgförvaltningsområde 8 och 1.

Jaktområde 2: Tretton (13) lodjur får fällas inom jaktområde 2 som omfattas av älgförvaltningsområde 3, 4, 6, 7 och 2.

Jaktområde 3: Ett (1) lodjur får fällas inom jaktområde 3 som omfattas av älgförvaltningsområde 5.

Högst fem (5) honor i reproduktiv ålder får fällas totalt i Jönköpings län. Med honor i reproduktiv ålder avses honor som väger mer än 14 kg.

Lodjur får i övrigt fällas oavsett djurets ålder och kön. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten i respektive jaktområde då det totala antalet tilldelade djur fällts eller påskjutits och avräknats eller om jakttiden löpt ut. Avlysning sker i alla jaktområdena om hondjurskvoten för länet uppnåtts. Påskjutet lodjur, som ej kan anträffas, antas vara reproduktivt hondjur.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.

Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, via SMS samt på webbsidan (www.lansstyrelsen.se/jonkoping/).

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) att sökning efter lodjursspår samt ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats får ske med hjälp av motordrivet fordon, men endast på allmän eller enskild väg. Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta lodjur från fordonet. Den som enbart deltar i sökning efter lodjursspår behöver inte registrera sig i jägarregistret. Spårning får utföras från och med beslutad jaktstart till och med jaktens slut i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

Användning av motorfordon i kombination med viltkamera

Enligt 31 § jaktlagen är det bland annat förbjudet att med hjälp av motordrivna fortskaffningsmedel genskjuta vilt eller hindra vilt att undkomma. För användning av viltkamera och motorfordon, se mer på Naturvårdsverkets hemsida: Viltkamera för privat användning

Villkor för licensjakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) samt Naturvårdsverkets beslut NV-26-016056 om överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

1. Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i området som omfattas av detta beslut får bedriva jakt efter lodjur inom området. Detta förutsätter att jakträtten omfattar jakt efter lodjur.

2. Obligatorisk anmälan till Jägarregistret

Enligt 47a § jaktförordningen ska samtliga som avser att delta i licensjakt efter lodjur anmäla sig till Jägarregistret. Anmälan görs genom ett av följande alternativ:

• Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj djurart och angepersonnummer),

• Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 10 00 (ange personnummer),

• Inloggning med Bank-ID på: https://jagarregistret.naturvardsverket.se/

2.1 Frivillig anmälan till SMS-tjänst

Den som avser att bedriva licensjakt efter lodjur bör även anmäla sig till Länsstyrelsens SMS-tjänst för att kunna få meddelande om kvarvarande tilldelning. Anmälan till tjänsten görs genom e-formulär på Länsstyrelsens webbsida: Jönköping | Länsstyrelsen Jönköping

SMS-tjänsten förvaltas tillsammans med övriga länsstyrelser. Syftet med SMS-tjänsten är att jakten på bästa möjliga sätt ska ske under strängt kontrollerande förhållanden enligt 23c § jaktförordningen (1987:905).

Kontakterna i Länsstyrelsens SMS-tjänst raderas efter avslutad jakt.

3. Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

4. Tillåtna jaktmedel

I Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition för jakt (NFS 2023:8) framgår vilka vapen som får användas. Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 är tillåtna vid jakt efter lodjur. Jakt med fångstredskap är inte tillåtet.

5. Hundanvändning

Högst två hundar som söker efter eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag enligt 4 kap. 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Länsstyrelsen påminner om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

Jakt med drivande hund får enligt 32 § Jaktlagen (1987:259) inte ske på ett område som är så beskaffat att det kan förutses att drevet huvudsakligen kommer att gå fram över annans jaktområde. Hund som söker eller förföljer lodjur ska förses med GPS-pejl som registrerar hur drevet fortskridit.

6. Information om återstående tilldelning

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Den som jagar lodjur är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning, ring: **010-223 61 25**.

Som komplement till telefonsvararen och för att säkerställa och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning

av jakten bör samtliga jaktdeltagare utöver detta utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst. Anmälan till tjänsten görs på Länsstyrelsens webbplats: https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping

Observera att även om SMS-tjänsten används är den som jagar skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning.

7. Underlätta för besiktningspersonal

Den som jagar ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagare trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

8. Anmälan av fällt eller påskjutet lodjur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter efter fällt eller påskjutet lodjur.

Anmälan görs till Länsstyrelsens telefonnummer: **010-223 61 25**.

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter:

- skyttens och eventuell jaktledares namn, adress och telefonnummer,
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),
- var djuret fällts eller påskjutits (koordinater eller plats som går att återfinna på karta (skala 1:100 000),
- vilket jaktsätt som använts.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

9. Besiktning av fällt lodjur

1. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur.
2. Skytten ska inom ett dygn från det att lodjuret fällts kunna visa alla delar av djuret för Länsstyrelsen.

3. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats, fallplats och GPS-logg som använts på hund som deltagit i jakten, kunna uppvisas.

4. Besiktningspersonal märker och fyller i tillsammans med skytten de blanketter för fälld lo som Länsstyrelsen tillhandahåller i samband med besiktningen.

10. Påskjutet lodjur, eftersök och platsundersökning

Påskjutning definieras enligt föreskrifter i Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) enligt följande: När skott har avlossats mot en lo med avsikt att fälla denna och det inte kan uteslutas att djuret är träffat.

1. Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter på telefonnummer **010-223 61 25**

2. När ett lodjur påskjutits, och det inte blir kvar på platsen, får jägaren och/eller jaktlaget endast bedriva jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret. Licensjakten på andra djur får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.

3. Den som har påskjutit ett lodjur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.

4. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att:

   • djuret påträffats dött,

   • djuret påträffats skadat och avlivats, eller

   • djuret inte kan påträffas.

5. Den som har påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsen.

6. Den som påskjutit ett lodjur ska redovisa till Länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

7. Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

11. Avräkning av påskjutet lodjur

Länsstyrelsen avgör om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur ska avräknas såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.

Fällt eller påskjutet djur ska avräknas licenstilldelningen i det län/jaktområde där det först påsköts. Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

12. Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (smal skinnremsa cirka 1x4 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.
- Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.

Länsstyrelsen gör bedömningen och beslutar om flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppar som skickas in ska vara kompletta, dvs alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt (för hanar) testiklar ska medfölja kroppen.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter jakträttshavaren, alternativt den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till, kan få tillbaka detta mot en avgift. Önskas kraniet tillbaka ska detta särskilt anges på blanketten ”Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo”. Kraniet märks sedan med mikrochip.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har inlett ärendet om licensjakt efter lodjur i Jönköpings län år 2027 mot bakgrund av följande.

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera Länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Det senaste resultatet är sammanställt i rapporten Inventering av lodjur 2026. Nr 2–2026. Rovdata, Norsk institutt for naturforskning (NINA)/SLU Viltskadecenter. Enligt rapporten för inventeringssäsongen 2025/2026 återfanns 347 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 22 familjegrupper jämfört med 2024/2025. Av familjegrupperna återfanns 90,5 i Norge och 256,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 500 djur. Familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 2030 lodjur.

I det södra rovdjursförvaltningsområdet i Sverige konstaterades 53,7 familjegrupper, vilket motsvarar ca 294 djur. Det totala antalet lodjur beräknas genom att antalet familjegrupper multipliceras med en omräkningsfaktor. För det södra rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna 5,48 (± 0,40 SD) lodjur per familjegrupp (Tovmo, M. & Zetterberg, A. 2018. Inventering av lodjur 2018. SLU).

Familjegrupper av lodjur utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet familjegrupper kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i

renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition ”En hållbar rovdjurspolitik” (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik har sin grund i den av Riksdagen 2001 beslutade propositionen ”Sammanhållen rovdjurspolitik” (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition ”En hållbar rovdjurspolitik” (prop. 2012/13:191), där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Naturvårdsverket tog under 2025 ställning till referensvärdet för lodjur inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige. Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är goda och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i södra rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i det södra rovdjursförvaltningsområdet även om en ökning av lodjursstammen kan ses över tid. Variationer kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år kan vara svårt att inventera, på grund av brist på bra spårsnö.

Licensjakt efter lodjur har bedrivits de senaste åren i syfte att stabilisera lodjurspopulationen till respektive läns beslutade förvaltningsmål.

Enligt Viltskadecenters rapport ”Inventering av lodjur 2026” konstaterades 53,7 familjegrupper av lodjur i det södra rovdjursförvaltningsområdet under inventeringsperioden 2025/2026. Det bekräftades samma period 97 familjegrupper i norra och 105,8 i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Del av familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län. Miniminivån för det södra rovdjursförvaltningsområdet är 35 familjegrupper per år (NV-02105-23). Det motsvarar ca 191 lodjur.

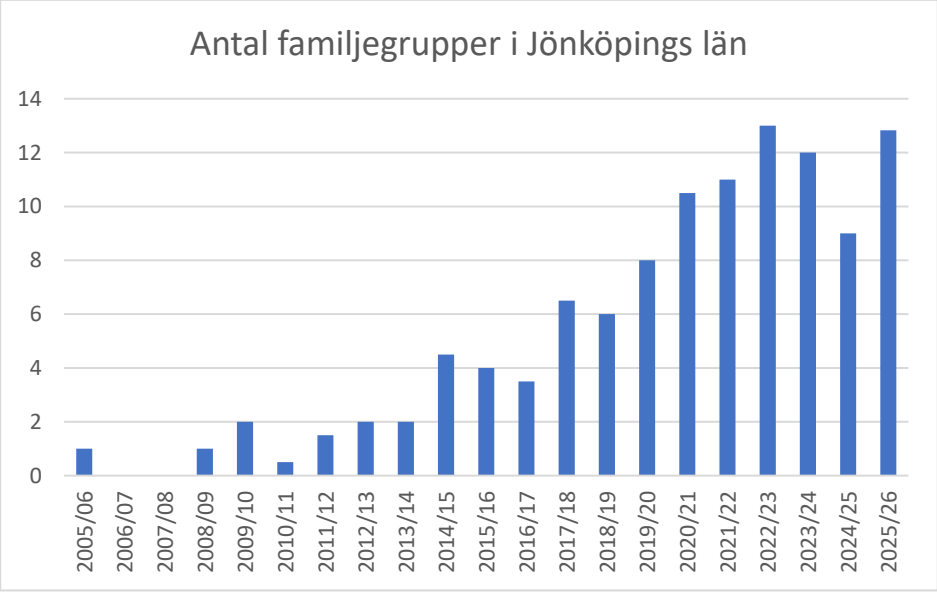
Figur 1, Antal familjegrupper i södra rovdjursförvaltningsområdet som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2005.

Lodjursstammens storlek, utbredning och utveckling i länet

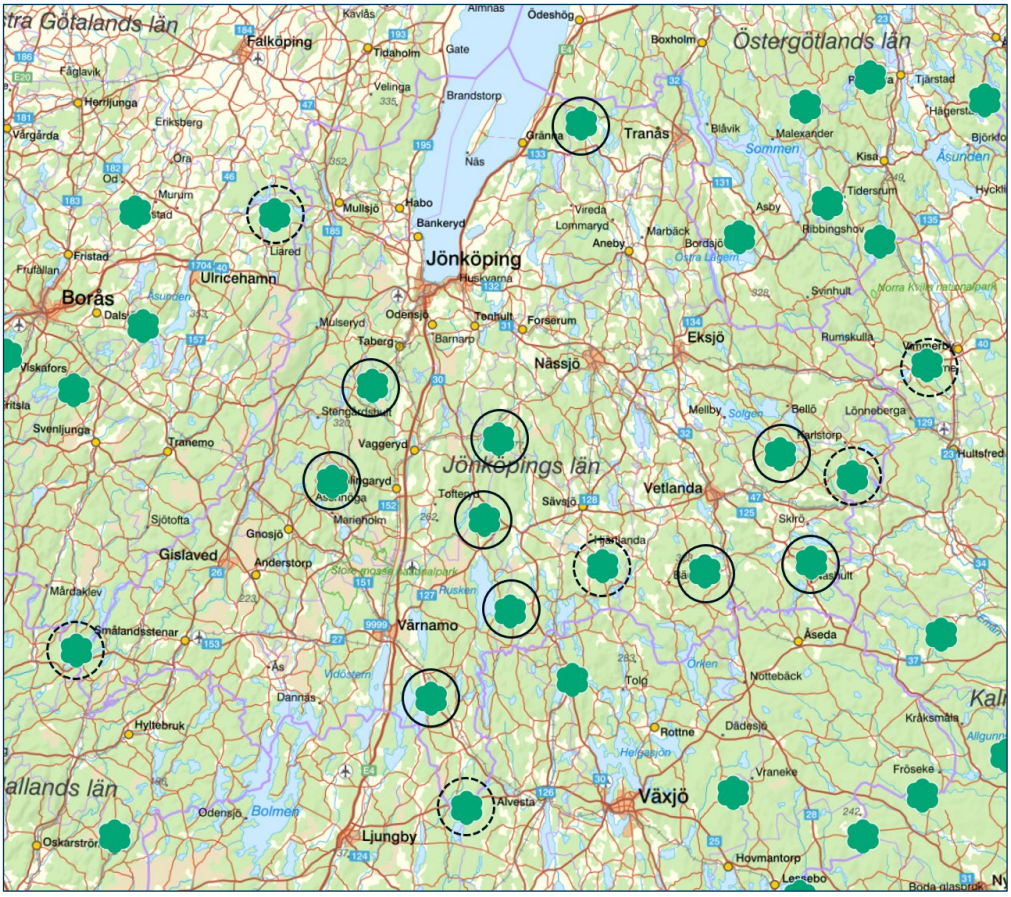
Den senaste inventeringen, 2025/2026, visar att det slutgiltiga inventeringsresultatet för Jönköpings län är 12,83 familjegrupper. Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer och det senaste inventeringsresultatet motsvarar en population på ca 70 lodjur.

Antalet familjegrupper i Jönköpings län har ökat fram till och med inventeringssäsongen 2022/23, se figur 2. Under de senaste tre inventeringssäsongerna har stammen varierat mellan nio och 12,83. Enligt inventeringsresultatet, samt utifrån en uppskattning av allmänhetens rapporter på Skandobs, förekommer lodjurspopulationen i hela länet men förekomsten av familjegrupper är främst lokaliserad till länets centrala och sydöstra del, se figur 3.

Målet med förvaltningen är att stabilisera populationen inom förvaltningsmålet 8-11 årliga familjegrupper, vilket motsvarar mellan 44 och 60 lodjur. Förvaltningsmålet beslutades i januari 2026 (dnr 511-182-2026).

Figur 2, Antal familjegrupper i Jönköpings län som dokumenteras vid inventeringar sedan 2005.

Figur 3. Familjegruppernas spridning i länet enligt inventeringsresultat 2025/26. Grön symbol visar familjegruppernas mittläge i förhållande till inventeringsunderlaget. Sex familjegrupper delas med angränsande län (streckad ring) och räknas som halva (och i ett fall som 0,33 då familjegruppen delas med Hallands och Västra Götalands län) i länets inventeringsresultat. Inringade symboler med hel ring, tio stycken, ligger helt inom länets gränser.

Motivering till beslutet

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd och därför är möjligheten att medge licensjakt på lodjur starkt begränsad. Förutsättningarna för att tillåta licensjakt efter lodjur är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Licensjaktens främsta syfte är att reglera populationsstorleken i enlighet med länets förvaltningsmål för lodjur samtidigt som de

övergripande nationella och regionala målen för lodjursstammens utveckling beaktas.

Förvaltningsmålet är framtaget för att skapa förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, förbättrade möjligheter för samexistens samtidigt som man upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik”. Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan, tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus. Ett led i att skapa och ett långsiktigt förtroende för rovdjursförvaltningen är att verkställa det regionalt beslutade förvaltningsmålet om 8–11 årliga föryngringar i Jönköpings län.

Att med marginal ligga över länets miniminivå på 33 individer (motsvarar minst sex familjegrupper) och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen inte innebär någon påtaglig risk att miniminivån för länet och för södra förvaltningsområdet underskrids. Vid beslut om licensjaktens omfattning har hänsyn tagits både till södra rovdjursförvaltningsområdet totala lodjurspopulation och de lodjur som lever helt eller delvis inom Jönköpings län.

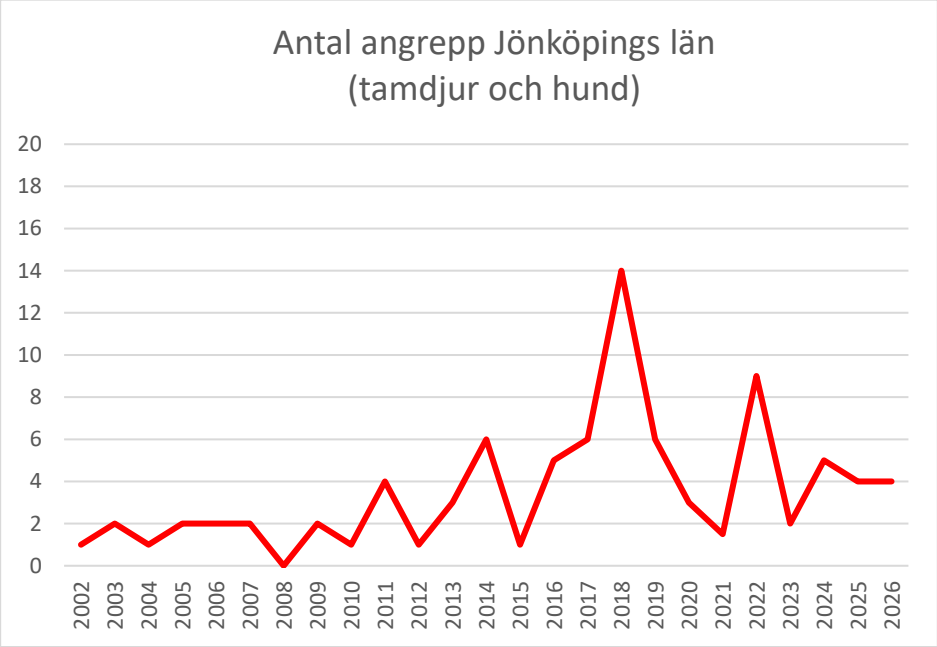
Socioekonomiska konsekvenser

Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Rovdjursförekomst kan medföra socioekonomiska nyttor i form av exempelvis rovdjursturism, rovdjursjakt och rovdjurens ekologiska roll som toppredatorer. Det kan också medföra negativa konsekvenser på människors upplevda trygghet, tamdjurshållning, löshundsjakt och andra näringar.

Skador på tamdjur i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år, se figur 4. Skador orsakade av lodjur kan leda till kostnader för samhället, dels i samband med skyddsjakt, dels genom ersättning till

enskilda tamdjursägare för direkta och indirekta skador på tamdjur och hundar. Uppkomna skador kan även leda till minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress, vilket kan resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och lokalbefolkningen som följd.

I länets beslut om förvaltningsnivå tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad, både i länet och i södra rovdjursförvaltningsområdet, samt artens samexistens med människorna i länet. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambition att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att beslutet verkställs.

Figur 4. Antal lodjursangrepp på tamdjur och hundar.

Annan lämplig lösning

Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningar från lodjursangrepp är begränsad. Rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att ta sig in till djuren, men förhindrar inte angrepp helt. Stängsel har därför endast begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur. Ljud- och ljusskrämmor är svåra att utvärdera, och är endast lämpliga för mindre fållor och under en begränsad tid. Boskapsvaktande hundar eller lamadjur kan vara en verksam förebyggande åtgärd mot angrepp, men det är i nuläget inga besättningar som vaktas på detta sätt i länet med Länsstyrelsens tillstånd.

Länsstyrelsen arbetar även med andra åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen vid förvaltningsmålet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

Gynnsam bevarandestatus

Den svenska lodjursstammen bedöms omfatta cirka 1500 lodjur och lodjuret som art har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. I det södra rovdjursförvaltningsområdet fanns det under inventeringen 2025/26 totalt 53,7 familjegrupper vilket motsvarar cirka 294 lodjur, beräknat utifrån antalet familjegrupper multiplicerat med omräkningsfaktorn 5,48 (±0,40 SD).

Det uttag av lodjur som vid licensjakt, i de avgränsade jaktområdena, sammanlagt planeras fällas i förvaltningsområdet bedöms inte påverka lodjursstammens regionala eller nationella gynnsamma bevarandestatus negativt. Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Jönköpings läns del är miniminivån sex familjegrupper, vilket motsvarar cirka 33 lodjur enligt samma princip som ovan.

I Jönköpings län fanns det efter inventeringssäsongen 2025/2026 12,83 familjegrupper, vilket motsvarar cirka 70 lodjur. Familjegrupperna förekommer främst i centrala och sydöstra delen av länet (se figur 3). Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av 16 lodjur, med en begränsning av att högst fem reproduktiva honor får fällas, innebär att det finns en god marginal till länets miniminivå. Vidare bedöms uttaget inte riskera att förvaltningsområdets miniminivå om 191 individer (motsvarar 35 familjegrupper) eller det nationella referensvärdet om 870 individer underskrids.

Samverkan mellan länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) har länen inom det södra rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur (NV-02105-23), Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt (NV-26-

016056), respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

Länsstyrelserna i det södra rovdjursförvaltningsområdet har samrått förutsättningarna för, och målsättningarna med, licensjakt efter lodjur. Samråden har även gällt utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten.

Rapporten ”Beskattningsmodell för lodjur Prognoser för lodjurspopulationen 2028 vid olika beskattningsnivåer under 2027” av Henrik Andrén (SLU) har utgjort ett underlag vid beslut om antal djur som kan jagas vid licensjakten 2027 inom det södra rovdjursförvaltningsområdet. Det antal djur som licensjakten omfattar i de aktuella länen (Kalmar, Kronoberg, Jönköping och Östergötlands län) innebär en mycket liten risk att understiga miniminivån för förvaltningsområdet (cirka 1%). Hänsyn har tagits till att övriga län endast med liten marginal överstiger länets miniminivå eller i vissa fall understiger denna. Samråd har även skett mellan de södra, mellersta och norra rovdjursförvaltningsområdena enligt § 3 Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Licensjaktens omfattning i Jönköpings län

Länet har en beslutad miniminivå på sex (6) lodjursföryngringar (NV-02105-23) och ett förvaltningsmål om åtta till elva (8–11) lodjursföryngringar. Jakten syftar till att rikta länets population så att den ligger inom förvaltningsmålet. Det senaste fastställda inventeringsresultatet från 2025/2026 är 12,83 familjegrupper, (Beståndsstatus för stora rovdjur i Skandinavien 2026, Rovdata och Viltskadecenter, SLU Rapport nr. 2–2026). Ytterligare tillväxt före jaktstart kan förväntas med tanke på att det inte beslutades om licensjakt i länet under 2026.

Lodjurspopulationen förekommer i hela länet där förekomsten av familjegrupper främst finns i länets centrala och sydöstra del, men även över länsgränser på sina håll. Dokumentationen består av kvalitetssäkrad information från Länsstyrelsens inventeringskameror, allmänhetens viltkameror samt från snöspårningar. Allmänheten bidrar ofta med viktigt underlag genom rapporter om lodjursobservationer.

Jakten får bedrivas i hela länet, dock fördelad inom tre jaktområden för att rikta jakten utefter tätare lodjursförekomst enligt inventeringsresultat. För att säkerställa att jakten inte påverkar

populationen i länet oavsiktligt mycket begränsas den av en hondjurskvot om fem reproduktiva honor som gäller totalt för hela länet oavsett jaktområde.

Länsstyrelsen bedömer att jakten inte har någon negativ inverkan på upprätthållande av gynnsam bevarandestatus. Länsstyrelsen har utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. Jakten är viktig för att minska konflikterna mellan människa och lodjur och därmed långsiktigt främja upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges med maximalt 16 lodjur varav högst fem reproduktiva honor. Det finns inte någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen än licensjakt.

Licensjakten skapar förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, som förbättrar möjligheten för samexistens och på det sättet upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Risken att beskattningen bidrar till att antalet föryngringar sjunker under miniminivån regionalt eller nationellt är mycket liten och därmed bedöms den regionala bevarandestatusen kunna förbli gynnsam.

Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i såväl södra rovdjursförvaltningsområdet som i Jönköpings län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Verkställighetsförordnande

Mot bakgrund av motivet för licensjakten, bör beslutet kunna genomföras även om det överklagats. Licensjakten är en del i genomförandet av regional och nationell rovdjursförvaltning. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns skäl att med stöd av 59 §

jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Länsstyrelsen får med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) att använda motordrivna fortskaffningsmedel för att söka efter eller spåra vilt.

I 23 c § jaktförordningen (1987:905) anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen (1987:905) följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter lodjur till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får den beslutande myndigheten i ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur.

I 59 § jaktförordningen anges att Polismyndigheten, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket får förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-26-016056) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 29 april 2029. Vid beslut om licensjakt efter lodjur gäller

Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet).

Enligt artikel 12.1 a) i Art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) i Art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt:

”*från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åtlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i*

sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder”

Information

Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets webbsida (www.jordbruksverket.se).

Besiktningsprotokoll för registrering av fällt/påskjutet lodjur, besiktning, provtagning och märkning av fällt lodjur samt för platsundersökning och eftersök finns att hämta på SVA:s webbsida: Blanketter för registrering och besiktning av döda rovdjur - SVA

Listan över anmälda telefonnummer till SMS-tjänsten raderas när licensjakten har avlysts.

Kungörelsedelgivning

Delgivning av detta beslut sker genom kungörelsedelgivning enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Jönköpings län, Hamngatan 4, Jönköping, samt på Länsstyrelsens webbsida https://www.lansstyrelsen.se/jonkoping

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid. Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 17 december 2026.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Britt-Marie Benzler med enhetschef Henrick Blank som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Länsråd Anna Olsson samt vilthandläggare Linda Andersson medverkat.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Förvaltningsrätten i Luleå
2. Karta över jaktområden

Kopia till

Naturvårdsverket
Viltförvaltningsdelegationen i Jönköpings län
Länsstyrelser inom det södra rovdjursförvaltningsområdet
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Viltskadecenter
Polismyndigheten
Jordbruksverket
Statens veterinärmedicinska anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Kommuner i Jönköpings län
Naturskyddsföreningen Jönköpings län
Jägareförbundet Jönköpings län
Svenska rovdjursföreningen
Jägarnas Riksförbund Jönköpings län
Lantbrukarnas riksförbund Jönköpings län
Nyhetsbyrån Sirén

Bilaga 1.

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **17 december 2026**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

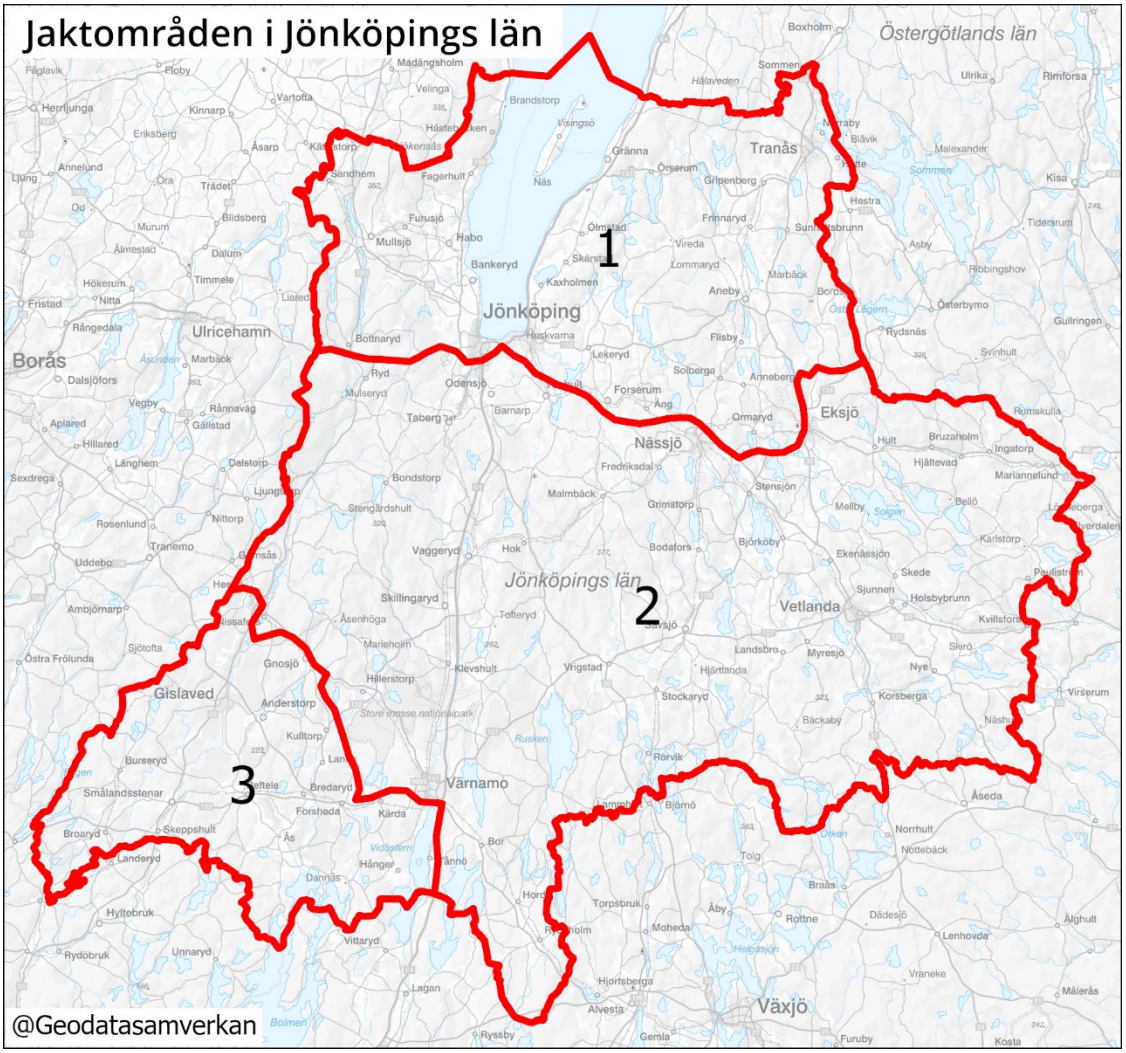
Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 9340-2026.

Bilaga 2.

Jaktområden i Jönköpings län
1
2
3
Jönköping
Nässjö
Eksjö
Vetlanda
Värnamo
Gislaved
Ulricehamn
Borås
Tranås
Växjö
Jönköpings län
Östergötlands län
@Geodatasamverkan